

Ggz-selectie Verkiezingsprogramma 2021

CDA

Beschikbaar, bereikbaar en betaalbaar

Zorg is een basisrecht. Dat betekent dat zorg voor iedereen *beschikbaar* moet zijn. Dat geldt voor de gezondheidszorg, maar ook voor de zorg voor ouderen, mensen met een beperking en mensen die psychische zorg of jeugdzorg nodig hebben.

Om te garanderen dat goede zorg ook voor iedereen *bereikbaar* is versterken wij de rol van regioziekenhuizen. We zorgen voor voldoende personeel door het werk aantrekkelijker te maken en meer ruimte te laten voor hun eigen professionaliteit.

We worden met elkaar steeds ouder. Dat is iets om dankbaar voor te zijn. Het betekent ook dat de vraag naar zorg flink zal stijgen en dat zet de zorg onder druk. De grote opgave voor de komende jaren is om met elkaar te zorgen dat de zorg van hoge kwaliteit blijft, en voor iedereen toegankelijk en *betaalbaar*. Voor iedere portemonnee. We maken werk van preventie en het voorkomen van zorg. Met innovatie en digitalisering maken we menskracht vrij voor de zorg die alleen door mensen kan worden gedaan. En we gaan de zorg anders en beter organiseren: met minder marktwerking en meer samenwerking en de keuze voor zinnige zorg in het belang van de patiënt. Met preventie is nog veel gezondheidswinst te behalen. Positieve gezondheid, preventie en meer aandacht voor gezond eten, sporten, overgewicht en niet-roken vergroten de kwaliteit van leven en verlagen de druk op de zorg.

Minder marktwerking, meer samenwerking

De zorg is geen markt, maar mensenwerk. Het belang van de patiënt staat altijd voorop. Daarom kiezen wij voor minder marktwerking en meer samenwerking als basis voor de zorg. Wij willen af van ingewikkelde aanbestedingen, verkeerde financiële prikkels en productietargets die alleen maar leiden tot onnodige behandelingen. Winstuitkeringen in de zorg worden verboden en medisch specialisten komen in loondienst.

Genees- en hulpmiddelen

Voor belangrijke geneesmiddelen en medische hulpmiddelen willen we niet langer afhankelijk zijn van een paar grote farmaceuten en verre landen als China en India. Waar nodig halen we de productie terug naar Europa en in eigen land leggen we een strategische voorraad aan van de belangrijkste medicijnen, grondstoffen en hulpmiddelen. Ook in Europa maken we afspraken over samenwerking op het terrein van productie en voorraden van vitale geneesmiddelen en medische hulpmiddelen.

Wij intensiveren het eigen onderzoek naar nieuwe medicijnen en behandelingen. Met een budget van drie maal 100 miljoen euro starten wij een groot nationaal onderzoek naar de behandeling van drie veelvoorkomende volksziekten: kanker, obesitas en Alzheimer. Ook willen we een nieuw Europees ontwikkelfonds voor medisch onderzoek.

Zorgcoöperaties

We maken een einde aan onzinnige regels waar veel zorgcoöperaties in ons land tegenaan lopen. Waardevolle maatschappelijke initiatieven, waarbij mensen zelf de *zorg voor elkaar* organiseren, verdienen extra ondersteuning en aandacht.

Eigen risico

We houden het eigen risico gelijk en zorgen ervoor dat je niet bij de eerste, dure behandeling in één klap je hele eigen risico kwijt bent. Wij willen een strenge aanpak van onnodig dure medicijnen. Dure behandelingen die niet beter werken dan goedkopere alternatieven verdwijnen uit het basispakket.

Zinnige zorg

Omdat niet alle zorg in de praktijk ook leidt tot een betere gezondheid, kiezen wij nadrukkelijk voor zinnige zorg, waarbij het belang van de patiënt voorop staat. Zinnige zorg betekent een rem op overbehandeling en onbewezen behandelingen, omdat minder zorg soms beter en sowieso minder belastend is voor de patiënt.

Wij stimuleren voluit de innovatie in de zorg. Nieuwe behandelingen, videoconsults met je arts en het gebruik van data en nieuwe technologie bieden heel veel nieuwe mogelijkheden om de zorg voor patiënten te verbeteren, het werk van professionals

GGZ

De geestelijke gezondheidszorg staat onder druk en dat leidt tot schrijnende situaties voor cliënten en meer personen met verward gedrag op straat. Betere samenwerking tussen instellingen en maatschappelijke partners, meer aandacht voor de financiering van patiënten die complexe zorg nodig hebben en meer opleidingsplaatsen kunnen de druk verlichten. Ook is meer flexibele capaciteit nodig, zodat het aantal crisisplaatsen snel kan opschalen als dat nodig is.

Wij zorgen dat meer taken van medisch-specialisten en huisartsen kunnen worden overgenomen door verpleegkundig specialisten, *physician assistants* en praktijkondersteuners.

Preventie

We zetten in op actieve gezondheidspreventie met een laagdrempelig advies over gezond leven en bewegen. Voor een gezondere voeding komen er maxima aan de hoeveelheid toegevoegde suiker en zout in voedselproducten.

Wij willen regionale preventiefondsen waarin gemeenten, zorgkantoren, verzekeraars en zorgorganisaties gezamenlijk investeren in preventie en gezond leven en vervolgens gezamenlijk delen in de opbrengsten van lagere zorgkosten.

Sport en gezondheidspreventie zijn een gouden koppel. Wij willen bekende sporters inzetten als ambassadeur voor een gezonde levensstijl en gaan sportverenigingen meer betrekken bij het preventiebeleid.

Onderwijs

Het huidige leenstelsel van VVD, PvdA, D66 en GroenLinks zadelt studenten op met torenhoge studieschulden en leidt tot een valse start op de arbeidsmarkt. Het CDA wil de drempel om een opleiding te volgen verlagen.

Daarom kiezen wij voor terugkeer van de basisbeurs. In de bachelorfase krijgen uitwonende studenten maximaal 600 euro als ouders niet meer dan 40 duizend euro verdienen. De minimale beurs voor uitwonende studenten wordt 300 euro. Voor thuiswonende studenten is het minimale bedrag 150 euro, oplopend tot 450 euro voor lagere en middeninkomens. Zo zorgen we dat alle jongeren weer de kans krijgen om zonder aarzelingen of belemmeringen door te leren in een vak of een studie.

De invoering gaat niet ten koste van de extra onderwijsmiddelen voor het hoger onderwijs en de OV- studentenkaart blijft behouden.

Wonen en dakloosheid

Om de bouw van **nieuwe woningen** te versnellen is er meer regie vanuit het Rijk nodig. De doorzettingsmacht ontbreekt nu er geen apart ministerie van Volkshuisvesting is. Daar moet verandering in komen.

Het is crisis op de woningmarkt. Het tekort aan betaalbare woningen heeft geleid tot torenhoge prijzen voor koophuizen en jarenlange wachtlijsten voor een huurwoning. Veel steden zijn onbetaalbaar voor jonge gezinnen en middeninkomens en ook in kleinere gemeenten is te weinig ruimte voor nieuwbouw en trekken de jongeren weg. Door het woningtekort is het aantal daklozen verdubbeld tot ruim 40.000 mensen.

De reden is pijnlijk eenvoudig. Het geloof in de markt was te groot. Voor investeerders is het bouwen van duurder koopwoningen of de aanleg van een bedrijventerrein lucratiever dan woningen bouwen voor de huursector of betaalbare koophuizen voor gezinnen. Woningcorporaties zijn steeds verder beperkt in hun maatschappelijke taak en bouwregels en procedures zijn steeds ingewikkelder en zeer tijdrovend geworden. Het tekort is in korte tijd opgelopen tot ruim 1 miljoen woningen in 2030.

Daarom moet het roer drastisch om. Ook hier is het credo 'minder marktwerking, meer samenwerking'. We maken van volkshuisvesting weer een overheidstaak met een stevige regierol voor het rijk. En we gaan in het hele land nieuwe bouwlocaties aanwijzen, waar snel kan worden gebouwd. Grootschalige nieuwbouw is ook de snelste en goedkoopste manier van verduurzaming. Meerjarige investeringen bieden zekerheid aan bouwers, jagen de innovatie aan en drukken de prijzen voor de verduurzaming van bestaande woningen. Door 'groen' mee te laten groeien met nieuwbouw behouden we de balans tussen wonen, natuur en recreatie. Met nieuwe openbaar vervoersverbindingen verbinden we alle delen van ons land en ontsluiten we nieuwe regio's om te wonen en werken.

Nationaal Woonplan

Met een grootschalig Nationaal Woonplan gaan we binnen tien jaar 1 miljoen nieuwe en duurzame woningen bouwen. Alle oplossingen zijn denkbaar: van bouwen in het groen tot een compleet nieuwe stad.

In het nieuwe kabinet keert de minister voor Volkshuisvesting terug. Deze krijgt een duidelijke regierol, wijst nieuwe bouwlocaties aan en maakt met provincies en regio's bindende afspraken over de kwantiteit en kwaliteit van het aantal te bouwen woningen. Vastgelopen bouwprojecten worden losgetrokken met een aanwijzing van de nieuwe minister.

Er komt een speculatiebeding op huisvestingsprojecten. Voor buitenlandse beleggers of *hedgefonds* zonder maatschappelijk commitment is geen plaats op onze woningmarkt. Gemeenten met een overspannen woningmarkt kunnen op wijkniveau een zelfwoonplicht invoeren en maatregelen nemen om vakantieverhuur via sites als Airbnb te beperken of verbieden.

Starters

De woningnood raakt veel jongeren. Wachtlijsten voor een huurwoning zijn oneindig lang en een koophuis is vaak onbetaalbaar. Daarom gaan wij in het Nationale woonplan een kwart van de

nieuwbouwwoningen bestemmen voor jongeren en starters. We komen met een nieuwe vorm van premie A-woningen en maken de startersleningen aantrekkelijker.

Woningcorporaties

Wij willen dat woningcorporaties als een echte maatschappelijke onderneming weer alle ruimte krijgen om betaalbaar te bouwen, in het bijzonder voor de middenklasse. De verhuurdersheffing wordt afgeschaft in ruil voor stevige afspraken over de bouwopgave voor corporaties. Wij vergroten de zeggenschap van huurders door corporaties zich jaarlijks te laten verantwoorden voor het gevoerde beleid.

Particuliere huurwoningen

Om excessieve huurstijgingen te voorkomen wordt het puntensysteem voor de commerciële huursector aangepast en gemakkelijker afdwingbaar gemaakt voor huurders. Huisjesmelkers worden strenger aangepakt en belast.

Alternatieve woonvormen

We maken ruimte voor alternatieve woonvormen, zoals hofjes voor ouderen, *tiny houses* voor starters en coöperatieve woonprojecten die door bewoners zelf worden ontwikkeld. Meer variatie houdt ook rekening met verschillende relatievormen, in het bijzonder met gescheiden ouders die voor de kinderen bij elkaar in de buurt willen blijven wonen.

Daklozen

De samenloop van het woningtekort en de armoedeproblemen heeft geleid tot een forse stijging van het aantal daklozen in ons land. De aanpak van dit hardnekkige sociale vraagstuk vraagt om een ruimer aanbod van tijdelijke woonvormen, het ombouwen van kantoorpanden en een beperking van huisuitzettingen wegens huurschulden.